

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา

Transformational Leadership of Administrators Affecting Academic
Administration of Islamic Private Schools in Yala Province

นาซีบ๊ะห์ บาอะคีรี¹

Nasiba Baha-keeree¹

คณะครุศาสตร์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา¹
Faculty of Education, Master of Education Degree, Department of Educational Administration,
Songkhla Rajabhat University¹

*E-mail : nasin.017@gmail.com (Corresponding Author).

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษา 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา 2) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ผู้วิจัยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างครูโรงเรียนเอกชนประเภทระบบการสอนศาสนาอิสลามควบคู่กับระบบสามัญในจังหวัดยะลา จำนวน 362 คน โดยดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก (Stratified Random Sampling) ร่วมกับการใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า

1. คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยสืบเนื่องมาจากคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4 ประการ ได้แก่ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการด้วย 3 ตัวแปรสำคัญ ได้แก่ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา (X_3) และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_2)

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the transformational leadership of the administrators of Islamic private schools in Yala Province, 2) to study the academic administration of Islamic private schools in Yala Province, 3) to study the relationship between transformational leadership of administrators and academic administration of Islamic private schools in Yala Province, and 4) to study transformational leadership of the administrators affecting academic administration of Islamic and academic private schools in Yala Province. The sample consisted of 362 teachers of Islamic private schools under the Office of Private Education, Yala Province. The proportional stratified random sampling was conduct by using school size as a strata to use calculate the sample size Sample random Sampling was user thereafter, The transformational leadership of administrators at Yala Islamic private schools; Strategic Leadership With reliability of .962. and Part 3 was academic administration of Islamic private schools in Yala Province. With reliability of .987. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient, and enter multiple regression coefficients.

The results revealed the following:

1. The characteristics of transformational leadership among administrators and the academic administration of Islamic Private schools in Yala Province had overall scores in the high level.
2. The characteristics of transformational leadership among administrators had a statistically significant correlation with the academic administration in Islamic Private schools in Yala Province, which is due to the characteristics of transformational leadership with 4 types, namely 1) Ideological influence, 2) Inspiration , 3) Intellectual stimulation, 4) Consideration of individuality.
3. The characteristics of transformational leadership among administrators affects to the academic administration in 3 variables, namely 1) Consideration of individuality (X_4) 2) Intellectual stimulation (X_3) and 3) Inspiration (X_2)

Keywords: Transformational Leadership, Academic Administration, Islamic Private schools

บทนำ

โลกยุคปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วด้วยเทคโนโลยี การแข่งขัน สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์กรให้ต้องปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ “VUCA World” อันประกอบด้วยความผันผวน (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความสลับซับซ้อน (Complexity) และความคลุมเครือ (Ambiguity) สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นความท้าทายของผู้นำองค์กรในการปรับตัว วางแผนและแก้ปัญหาให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่แน่นอนของโลกยุคใหม่ด้วยการมีส่วนร่วม การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดนิ่งและรวดเร็วในการตัดสินใจ ตลอดจนการทำงานเชิงรุก ผู้นำในยุคนี้จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง (Change) การคิดเชิงนวัตกรรม (Innovation and Thinking Different) เพื่อสามารถรับมือกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศศิมา สุขสว่าง, 2560)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ระบุในมาตรา 258 ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ข้อ 3 ให้ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างและระบบการบริหารงานของรัฐบาลและแผนกกำลังภาครัฐให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและท้าทายใหม่ ๆ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560: 78) ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” โดยมีเป้าหมายของการจัดการศึกษา ประชากร ทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างทั่วถึง ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการศึกษาเท่าเทียมกัน ระบบการศึกษามีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มศักยภาพ ระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพและการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย มีระบบการศึกษาที่ตอบสนองและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: ฉ)

การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดำเนินไปในทิศทางที่ดีและประสิทธิภาพเป็นหนึ่งในปัญหาที่ท้าทายผู้บริหารอย่างยิ่ง โดยปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งเพื่อให้เกิดผลสำเร็จในการพัฒนาองค์กรหรือโรงเรียนคือความสามารถของบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารหรือผู้นำ ในการริเริ่มโครงสร้าง กระบวนทัศน์ใหม่หรือเป้าหมายนั้น ๆ (พันธกานต์ สกฤตทอง, 2558: 25) เนื่องจากผู้นำมีบทบาทหลักในการบริหารจัดการสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านปริมาณและคุณภาพ ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินการ ทรัพยากรบุคคล สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้นำยังเป็นผู้วางแผน ควบคุม ดูแล และนำพาผู้ตามให้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ โดยใช้ทักษะความรู้ความสามารถ ทั้งการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำเพื่อให้เกิดผลสำเร็จของงานตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (จิตรา ทรัพย์โณม, 2556: 17) ฉะนั้น ภาวะผู้นำจึงเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้เพื่อมีอิทธิพลต่อบุคลากรในโรงเรียน ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จตาม

เป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยความถูกต้องชอบธรรมอันจะส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคคลในโรงเรียน (อัจฉรา เมฆนิล, 2561: 1)

ผู้บริหารควรมีแนวคิดที่ก้าวหน้าและสามารถคิดนอกกรอบ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานงบประมาณบรรลุเป้าหมายสำเร็จ ทั้งนี้การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารสถานศึกษา โดยมีการบริหารส่วนอื่นเป็นส่วนสนับสนุนให้งานวิชาการสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด คือ คุณภาพผู้เรียน (จารุวรรณ พิมพ์ทอง, 2559: 18) ตามหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ (2550: 29-30) ได้ระบุไว้ 17 ข้อ ได้แก่ 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล การประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากแนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและคุณลักษณะของผู้นำดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัญหาด้านการบริหารวิชาการภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2563 โดยมีโรงเรียนเอกชนในระบบแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ สามัญศึกษา การศึกษาสงเคราะห์และสอนศาสนา อิสลามควบคู่สามัญ รวมโรงเรียนทั้งหมด 98 โรงเรียน ครูและบุคลากร จำนวน 5,193 คน และนักเรียน จำนวน 59,521 คน โดยมีวิสัยทัศน์ “สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา มุ่งส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชนให้มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล เน้นความเป็นพหุวัฒนธรรมของท้องถิ่น เสริมสร้างสันติสุขและการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน” (สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา, 2564: 75) จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาดขึ้นพื้นฐาน (O-Net) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลค่าเฉลี่ย ดังนี้ ภาษาไทย ได้ 38.48 ภาษาอังกฤษ ได้ 29.36 คณิตศาสตร์ ได้ 26.26 วิทยาศาสตร์ ได้ 29.23 รวม 30.83 พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวม ต่ำกว่าระดับต้นสังกัดและระดับประเทศ เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ระดับต้นสังกัดและระดับประเทศ (สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา, 2564: 53)

นอกจากนี้สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา ได้วิเคราะห์สถานภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา โดยนำเครื่องมือทางการบริหาร SWOT Analysis มาวิเคราะห์ ปัจจัยภายในที่เป็นจุดอ่อน พบว่า ครูผู้สอนบางส่วนยังขาดองค์ความรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ขาดทักษะการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดแคลนครูกลุ่มสาระวิชาหลัก ครูผู้สอนไม่ตรงคุณวุฒิสาวิชา บุคลากรส่วนหนึ่งขาดระบบการทำงานร่วมกันเป็นทีม

และขาดความตระหนักในการมีส่วนร่วมในการทำงาน ขาดการสื่อสารและการประสานงานที่ดี การนำนโยบายของภาครัฐลงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาเอกชนมีข้อจำกัดในเชิงปฏิบัติ การบริหารจัดการของสถานศึกษาขาดระบบการบริหารจัดการที่ดีและการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรค พบว่า นโยบายด้านการศึกษาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาและขวัญกำลังใจของบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่ (สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา, 2564: 72-74)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและการบริหารงานวิชาการจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะยุคปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบัน ผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจัดเป็นต้นแบบบุคคลตัวอย่างที่สามารถสร้างเสริมกำลังใจให้ผู้ตามเกิดความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และเหนียวแน่นให้ยอมอุทิศตนปฏิบัติงานเต็มความสามารถ พร้อมพัฒนาความสามารถของตนเองให้บรรลุเป้าหมายและคลี่คลายปัญหาได้ทุกสถานการณ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยใช้ยึดหลักตามแนวคิดของ Bass and Avolio (1994: 2) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และ 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เพื่อใช้ในการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ร่วมกับแนวคิดที่ได้รับการสังเคราะห์แนวคิดจากกระทรวงศึกษาธิการ (2550: 29-30); สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 ประการ ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 5) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวใช้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนจังหวัดยะลา เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน กำหนดนโยบายสำหรับการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลาให้มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารงานวิชาการ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยใช้เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยในประเทศ

1.1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

1) ทฤษฎีคุณลักษณะและพฤติกรรมของภาวะผู้นำ (Trait Theories of Leadership)

ผู้วิจัยอิงทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำจากงานวิจัยของชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561: 84-88) ที่ได้กล่าวถึงทฤษฎีคุณลักษณะและพฤติกรรมของภาวะผู้นำและแจกแจงโดยสรุป 6 ประการ ได้แก่ แรงขับ แรงปรารถนาในการโน้มน้าวบุคคล ความซื่อสัตย์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถทางสติปัญญา และความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ

2) ทฤษฎีผู้นำการเปลี่ยนแปลง

สุนทร โคตรบรรเทา (2560: 152-154) กล่าวถึงทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ Burns ไว้ว่า ภาวะผู้นำในฐานะเป็นความสัมพันธ์ตามการแลกเปลี่ยนระหว่างผู้นำกับผู้ตามผ่านกิจกรรม 4 ด้าน ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจ การใช้การเป็นเอกัตบุคลาณิยม การกระตุ้นทางปัญญา และการมีอิทธิพลที่เป็นอุดมคติ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดร่วมกับแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสำหรับองค์กรการศึกษาตามที่ธีระ รุญเจริญ (2550: 155) ได้กล่าวไว้ 7 ข้อ ได้แก่ การเป็นองค์กรหลักปฏิรูปการเรียนรู้ การใช้ “การบริหารฐานโรงเรียน” การจัดให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาให้เป็นองค์กรคุณภาพ การเป็นองค์กรพัฒนาสมองเพื่อการเรียนรู้ การเป็นองค์กรที่ใช้ธรรมาภิบาลในการบริหาร การเป็นองค์กรพัฒนาสังคม

1.2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลาประกอบ การศึกษาจากแหล่งเอกสารและงานวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ (2550: 29-30); สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552: 6-7); ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 3); อินทอร โควังชัย (2554: 61-63); วาสนา บัวจันทร์ (2556: 9-25); นภารัตน์ ชลศฤงคาร (2557: 21-36); รัชฎาภรณ์ ตรีกุล (2558: 21-28); สุวรรณ รัตนชัย (2558: 28-57); จารุวรรณ พิมพ์ทอง (2559: 23-42); นัยนา ยะตา (2560: 34-45); อัจฉรา เมฆนิล (2561: 45-49) และพรปวีณ์ แสนอินทร์ (2563: 78-96) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (Y_1) 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (Y_2) 3) ด้านการวัดผล ประเมินผลและ เทียบโอนผลการเรียน (Y_3) 4) ด้านการนิเทศการศึกษา (Y_4) และ 5) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา (Y_5)

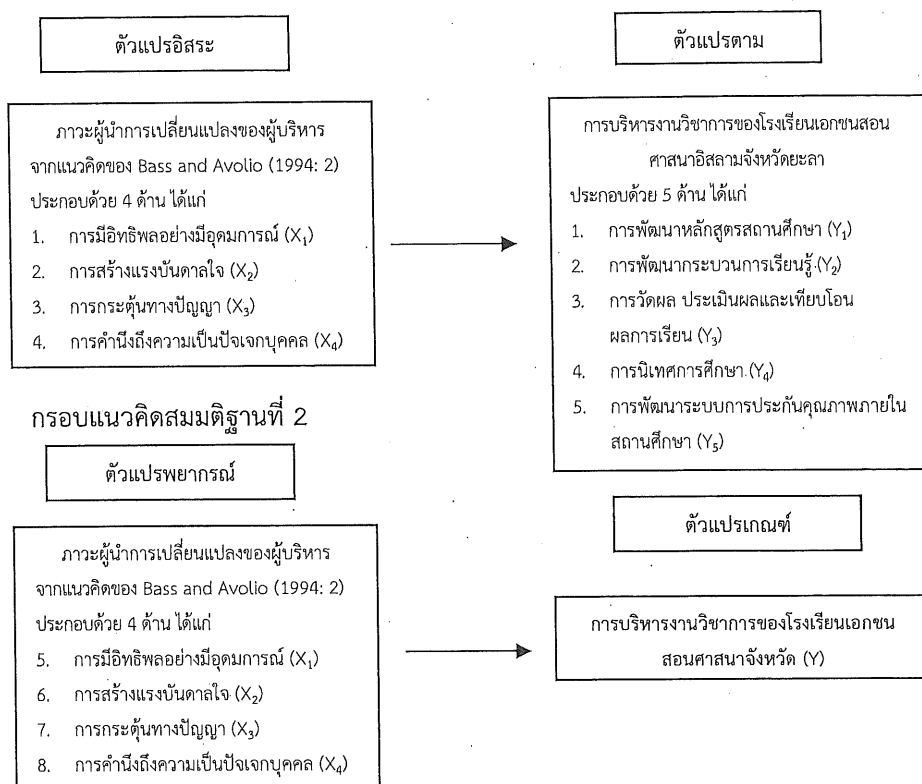
1.3. ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา

ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลสถานศึกษาเอกชน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2562 แผนวิเคราะห์ SWOT Analysis และผลการดำเนินงาน ภายใน จังหวัดยะลาจากสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา (2564) ในการประกอบการวิจัย

2. เอกสารและงานวิจัยต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด Bass and Avolio (1994: 2) ประกอบการอ้างอิงและวิเคราะห์เพื่อกำหนดกรอบ แนวคิดที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา จนได้กรอบแนวคิดตามสมมติฐาน 2 ข้อ ดังแผนภาพข้างต้น

กรอบแนวคิดสมมติฐานที่ 1

ภาพที่ 1 แผนภาพแสดงกรอบแนวคิดสมมติฐาน 2 แบบที่อิงจากแนวคิดของ Bass and Avolio

วิธีการวิจัยหรือระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทสอนศาสนาอิสลามควบคู่สามัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 40 โรงเรียน ครู จำนวน 3,800 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก ร่วมกับการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยเทียบบัญชีอัตราส่วนสัดส่วนตามสัดส่วนขนาดของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) จนได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 362 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน จังหวัดยะลา โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของบุคคล ได้แก่ เพศ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ “คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดยะลา” ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับไล่ลำดับจากระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Rating Scale) ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ “ลักษณะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา” ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าเช่นเดียวกับตอนที่ 2

3. การสร้างเครื่องมือ ดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยของนักวิชาการทั้งในไทยและต่างประเทศเกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การบริหารการศึกษา แผนการศึกษา นโยบายการจัดการศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในแง่ของคุณลักษณะ ความสัมพันธ์ และอิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียน

3.2. กำหนดกรอบแนวคิดและโครงสร้างของแบบสอบถาม เพื่อเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน ให้พิจารณาและประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

3.3. นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป

3.4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิให้ถูกต้องและเหมาะสม และนำไปทดสอบ (Try - Out) กับกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากรจริงที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนในระบบประเภทสอนศาสนาควบคู่สามัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา จำนวน 30 คน โดยหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า ค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามเกี่ยวกับ “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดยะลา” เท่ากับ 0.962 และแบบสอบถามเกี่ยวกับ “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดยะลา” เท่ากับ 0.987

3.5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบและหาคุณภาพ ไปใช้รวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป ร่วมกับใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยพหุคูณ

5. สถานที่และระยะเวลาการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาดำเนินการวิจัยตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2563 – 31 ธันวาคม 2564 โดยดำเนินการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสุ่มจากกลุ่มประชากรครูโรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทสอนศาสนาอิสลามควบคู่สามัญสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 40 โรงเรียน ครู จำนวน 362 คน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วย เพศและขนาดโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 324 คน (ร้อยละ 89.50) และเพศชาย จำนวน 38 คน (ร้อยละ 10.50) โดยส่วนใหญ่ปฏิบัติงานภายในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 110 คน (ร้อยละ 30.39) โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 99 คน (ร้อยละ 27.35) โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 106 คน (ร้อยละ 29.28) และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 47 คน (ร้อยละ 12.98)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา สามารถแจกแจงเป็นภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อที่	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 362 คน		
		M	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.42	0.63	มาก
2	ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.40	0.55	มาก
3	ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	4.29	0.54	มาก
4	ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.41	0.64	มาก
	รวม	4.38	0.53	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยภาพรวมในระดับมาก ($M = 4.38$, $S.D. = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($M = 4.42$, $S.D. = 0.63$) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($M = 4.41$, $S.D. = 0.64$) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($M = 4.40$, $S.D. = 0.55$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ($M = 4.29$, $S.D. = 0.54$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา สามารถแจกแจงภาพรวมและรายด้านได้ ดังตารางที่ 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการ	ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 362 คน		
		M	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.40	0.60	มาก
2	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.42	0.62	มาก
3	ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	4.44	0.61	มาก
4	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.39	0.58	มาก
5	ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.36	0.50	มาก
	รวม	4.40	0.55	มาก

จากตาราง 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.40$, $S.D. = 0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงอันดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ($M = 4.44$, $S.D. = 0.61$) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($M = 4.36$, $S.D. = 0.50$) ด้านการนิเทศการศึกษา ($M = 4.39$, $S.D. = 0.58$) และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($M = 4.40$, $S.D. = 0.60$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ด้วยวิธีการใช้วิธีหาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) พบว่า มีความสัมพันธ์ตามสมมติฐานการวิจัยที่ 1 ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยภาพรวม

ตัวแปร	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	การบริหารงานวิชาการ
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	-	0.86**
การบริหารงานวิชาการ	0.86**	-

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา มีค่า $r = 0.86$ ซึ่งมีค่าเป็นบวก มีความสัมพันธ์กันระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา พบว่าสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยแบบที่ 2 ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โดยสามารถแจกแจงผลจากด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเข้าพร้อมกัน (Enter Multiple Regression Analysis) ดังตาราง 4 ดังต่อไปนี้

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเข้าพร้อมกันของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหาร งานวิชาการ	Unstandardized		Standardized	T	sig
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	B		
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมี อุดมการณ์	0.015	0.030	0.017	0.504	0.615
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	0.117	0.051	0.119	2.292	0.022*
3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	0.221	0.042	0.218	5.261	0.000***
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็น ปัจเจกบุคคล	0.513	0.037	0.605	13.943	0.000***
ค่าคงที่	0.613	0.105		5.822	0.000***
$R = .905$, $R^2 = .819$, $\text{Adjust } R^2 = .817$, $\text{SE.est} = .233$, $P \leq .05$, $P^{***} \leq .001$					

จากตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมของตัวแปรพยากรณ์ 3 ตัวแปร กับตัวแปรการ
บริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลาเท่ากับ 0.905 ($R = 0.905$) ค่า
ความคลาดเคลื่อนเนื่องจากพยากรณ์มีค่าเท่ากับ 0.105 (Std.Error = 0.105) และพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย
พหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 คือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการ

คำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.38$, $S.D. = 0.53$) โดยเรียงระดับรายการจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการกระตุ้นทางปัญญา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการให้ความสำคัญของผู้บริหารต่อการกำหนดเป้าหมายการทำงานอย่างชัดเจน มีวิสัยทัศน์ในการทำงาน รับฟังความคิดเห็น และเปิดโอกาสครูได้เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อแก้ไขปัญหาได้หลากหลายมิติ เหตุผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าทิศทางของโรงเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีด้วยความสามารถของผู้บริหารหรือผู้นำกระบวนการที่คนใหม่หรือเป้าหมายนั้น ๆ (พันธกรณ์ สกุธทอง, 2558: 25) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีรศักดิ์ ประจง (2555:68) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดยะลา เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่าด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลอยู่ในระดับดีมาก ตามด้วยด้านการสร้างแรงบันดาลใจและการกระตุ้นทางปัญญาในลักษณะเดียวกัน

2. ผลการศึกษากาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดยะลาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.40$, $S.D. = 0.55$) โดยเรียงระดับรายการจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากผลการศึกษาจะเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับเกณฑ์การวัดและประเมินผลของผู้เรียนเป็นอันดับแรก โดยอิงจากผลตามสภาพจริงตามระเบียบ เพื่อนำมาพิจารณาและออกแบบการจัดการเรียนรู้ในรูปของแผนจัดการศึกษาและกิจกรรมที่เสริมสร้างการเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้ การบริหารงานวิชาการจึงเป็นหัวใจสำคัญในการวางรากฐานเพื่อพัฒนาทรัพยากรคนให้สามารถแสวงหาความรู้ และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างเป็นสุข (พรปวีณ์ แสงอินทร์, 2563: 74) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัญ์พิชา จันทา (2564: 46-47) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวัด ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเช่นเดียวกับงานวิจัยฉบับนี้

3. ผลการศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลามีความสัมพันธ์ในระดับที่สูงมากในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กำหนดว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งสืบเนื่องมาจาก

คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4 ประการ ได้แก่ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

4. ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา พบว่ามี 3 ตัวแปรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

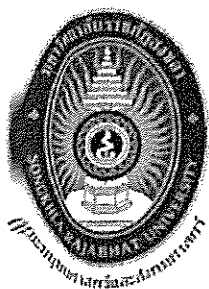
1. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการกำหนดเป้าหมายในการทำงานอย่างชัดเจน มีวิสัยทัศน์ มีอุดมการณ์แน่วแน่ และสามารถสื่อสารไปคณะครูและบุคลากรให้เข้าใจด้วยหลักการบริหารการศึกษาที่ยึดคุณธรรม จริยธรรม ที่ทำให้ครูเชื่อมั่น เคารพและไว้วางใจในความสามารถ
2. ผู้บริหารควรแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจแน่วแน่ในการทำงานด้วยการสร้างแรงจูงใจให้กับคณะครูและบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน ทั้งในแง่การพัฒนาตัวเอง การแก้ปัญหาด้วยการมองหลายแง่มุม และการเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับตัวครู
3. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการกระตุ้นทางปัญญา โดยผู้บริหารควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อนำไปสู่การพบแนวทางการแก้ปัญหาในรูปแบบใหม่
4. ผู้บริหารควรดูแลใส่ใจใส่ครูเป็นรายบุคคล และรับฟังเรื่องราว ความคิดเห็นหรือปัญหาของครูด้วยความตั้งใจ ซึ่งจะสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหารกับครูแต่ละคนที่มีคุณลักษณะที่แตกต่างกันไป โดยผู้บริหารมีบทบาทเป็นผู้ให้คำปรึกษา (Advisor) และผู้สร้างเสริมกำลังใจให้ครูตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของตนเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21
2. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน
3. ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามาตรฐานสากลของโรงเรียนเอกชน

เอกสารอ้างอิง

- [1] ศศิมา สุขสว่าง. (2560). VUCA World ความท้าทายสำหรับผู้ในยุคใหม่ (Online).
จาก www.sasimasuk.com, 5 กุมภาพันธ์ 2564.
- [2] สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2562.
เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก 6: เมษายน 2560.
- [3] กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (Online). www.moe.go.th เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2564.
- [4] พันธกานต์ สุกุลทอง (2558). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- [5] อัจฉรา เมฆนิล. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหาร งานวิชาการของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- [6] จารุวรรณ พิมพ์ทอง. (2559). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- [7] สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา. (2563). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2563.
ยะลา: สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา.
- [8] _____. (2564). ข้อมูลจำนวนโรงเรียน ครู นักเรียน จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2564. ยะลา: สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา.
- [9] _____. (2564). แผนพัฒนาการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา พ.ศ. 2564-2565. ยะลา: สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา.
- [10] ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2561). ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์การ: แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.
- [11] สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). ภาวะผู้นำในองค์การสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.
- [12] Bass, B.M., Avolio, B.J. (1994). Improving Organization Effectiveness through Transformational Leadership. Thousand Oaks, CA: Sage Publication.

วารสาร มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

JOURNAL OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES, SKRU

ISSN 2697-5505 (Print)

ISSN 2697-5491 (Online)

บทความวิจัย

ส่วนประสมทางการตลาดบริการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเช่าหอพักเอกชนของพี่เช่า

ในเขตเทศบาลเมืองเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

กาญจน์ น. สิริธรรม, เพ็ญพิชชา ปานศรี, รัตนาธิ ชาญชัย และนิชกานต์ หนูอุไร..... 1

กัญชาในวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้าน จังหวัดนครศรีธรรมราช

กวนก ลาดทุ่ง..... 30

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 1

ณัฐณิชา สังข์ศิลป์เสก และศุทธิพงศ์ กุวัชรรัตน์..... 56

ชีวิตวัยของพี่สูงอายุ จังหวัดนครศรีธรรมราชปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะ:

จิตระดับ งามทอง และเกษรชัย และกัน..... 84

การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ของกาเย

และ STAD เพื่อส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

กานันท์ และกัน..... 115

พฤติกรรมการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากแอปพลิเคชันไลน์ที่ส่งผลต่อการรู้เท่าทันสื่อ

ของพี่สูงอายุในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

มนชนก เช่งอึ้ง, จันทน์ แซ่อึ้ง, กลกร มินญ, สันธิญา เปาะอาเต และนิกานต์ หนูอุไร..... 145

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการ
ความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 1

RELATIONSHIP BETWEEN STRATEGIC LEADERSHIP OF
SCHOOL ADMINISTRATORS AND RISK MANAGEMENT
UNDER SONGKHLA PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1

นัตถุณิชา สังข์ศิลป์เลิศ^{1*} และศรุตพิงศ์ ภูวัชรวรานนท์²
Nuttanicha Sungsillear^{1*} and Saruthipong Bhuwatvaranon²

Received Date: April 21, 2021

Revised Date: May 17, 2021

Accepted Date: May 22, 2021

¹ นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

* Corresponding author, E-mail: nuttanicha.su@skru.ac.th

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา

Transformational Leadership of Administrators Affecting Academic Administration
of Islamic Private Schools in Yala Province

นางสาวนาซีบะห์ บาฮะคีรี¹

ดร.ศรุตพงษ์ ภูวัชรวรานนท์²

Nasiba Bahakee-ree¹

Assistant Professor Dr. Saruthipong Bhuwatvaranon²

*¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

*ที่อยู่ E-mail nasin.017@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา 2) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชนในระบบประเภทสอนศาสนาอิสลามควบคู่สามัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา จำนวน 362 คน ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นแล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่น ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา เท่ากับ .962 ค่าความเชื่อมั่น การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา เท่ากับ .987 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย พหุคูณแบบเข้าพร้อมกัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา มีความสัมพันธ์กันระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา มี 3 ตัวแปร ได้แก่ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา (X_3) และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .905 ค่าความคลาดเคลื่อนเนื่องจากพหุคูณมีค่าเท่ากับ .105 และสามารถทำนายการบริหารงาน

วิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา ได้ร้อยละ 81.9 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y = .613 + .513(X_4) + .221(X_3) + .117(X_2)$$

$$Z = .605(X_4) + .218(X_3) + .119(X_2)$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม